

Werner Hausen sto i bresjen da det tyske koret Kiel-Apostel-Kirchengemeinde besøkte Oddernes menighet i sommer. Her er det tyske takkebrevet fra koret som Werner så vennlig har oversatt for oss!

”SYNG FOR HERREN, HELE JORDEN FORKYNN FRA DAG TIL DAG HANS FRELSE!
(1. Krønikebok 16, 23- en emailhilsen til Kiel-kor-besøket - 31.7.-5.8.2014 - ved en tysk korvenn)

Kjære Oddernes Menighet, Oddernes Menighetsråd, kjære Jon Andreas Lauvland(sokneprest) , Thor Erling Holte (administrasjonsleder), Ian Richards,(Kantor, leder av ??Kulturkomiteen), Werner M. Hausen (oversetter, pensjonert prest, korvenn) og kjære Anne Lovise Stensland (sprek oldemor, tidligere pianolærer, og vår nye Kiel-Prosjektkorvenninne)!

Etter vi kom etter vår 5-dagers-opphold hos dere i Kristiansand (fra 31.7. inntil 5.08.2014) på kvelden av 5. August alle sammen velbevaret etter Fjordline-turen over Skagerrak og reisen gjennom Danmark i våre 5 biler trygd til våre hjemsteder rundt Kiel, ønsker vi med denne menighetsbladhilsen på Oddernes hjemmeside å takke alle involverte for selve uforglemmelige event/opplevelsene av vårt 2. prosjektkor-tur fra Kiel-Apostel-Kirchengemeinde/-Menighet til Oddernes Menighet i Kristiansand S.

I våre sjeler og tanker lever sterke, oppløftende bilder, inntrykk og følelser: Vi var for eks. begeistret i og imponert over deres eldgamle (eldste delen i koret fra 1050 årene), veldig enkle men utrolig vakre Oddernes Kirke med mye jordnær og livsnært, figurativt kunst i. Vi tenker spesielt også på det barokkiserte, men velklingende orgelet fra 199 som deres organist/kantor, Ian Richards, spiller så mesterlig på.. Dessuten møtte vi så mange varmhjertede mennesker i deres menighet, som tok oss imot, ville oss vel, hadde omsorg for oss og søkte samtalen med oss. -- Så falt videre denne velsmakende, lekke middagslapskausen på ”god jord” hos oss som daglig leder, Thor Erling Holte med sin kjære kone Siri, pva. Oddernes Menighet hadde tilberedt før lørdagskonserten våres. Slikt kunne vi som prosjektkor konsentrere oss på vårt øvingsarbeid siden vi kom igjen sammen som gode venner men fra forskjellige kor for dette Norges-prosjekt som ville brukes også for 3-4 andre prosjekter med nesten samme musikalske innhold i ukene etter turen også denne gangen. Prosjektoret måtte derfor for disse intense ukene samkjøres igjen som vi gjorde i de 1 ½ ukene før turen begynte flere ganger per uke på intensivt-øving under ledelsen av vår korleder, organist og pianist Almuth Witthandt.

Spesielt takknemlig er vi ut over dette til kantor Ian Richards som brukte sine utmerkede talenter både som organist og sanger under lørdagens kveldskonsert (2.8.14 kl. 19.00. For Ian forsterket gjennom sine musikalske kvaliteter ved å kunne synge og spille ”fra bladet” for oss (vår Prosjektkor var nemlig kort tid før Norgesturen gjennom noen av medlemmenes sykdommer og sørgeprosesser plutselig blitt redusert om 4 sangere). -- Werner Hausens oversettelser kom også godt med. Om dette gjaldt å oversette Almuth og Jon Andeas fra tysk til Norsk eller omvendt, også da hun overbrakte til Oddernes-konsert- en liten personlig hilsen fra Kiel-Apostel- Kirchengemeindens ene pastor, Lutz Damerow, som Almuth måtte ettersende pga. hennes glemsel av hilsningen hjemme i Kiel. Eller om dette gjaldt oversettelsen av konsertandakten med en passende bønn fra norsk til tysk. Sokneprest/Hauptpastor Jon Andreas Lauvland oppmuntret under konsertandakten engasjert i lyset av den paulinske Areopag-talen fra Apostelgjerninger Kap. 17 til å fordype seg og sin sjel inn i ignatianske fromhetsøvelser, dermed inn i sin Gud for å kunne blitt fullt av Gud i alt, i hele livet For da ville vi etter hvert mer og mer blitt modne og villige til å møte noen av vanskelighetene som våre kjære neste, medmennesker strever med i sine liv.

Vår korleder Almuth Witthandt og medansvarlige sangerinne Gisela Ciriack oppfordret Prosjektkoret til å e-maile til dem hva som ble viktig ellers for korgruppa fra dette Kristiansandbesøket. Så vil vi her også sitere noen takknemlige følelser ang. Oddernes Menighet fra noen brevsitater til engasjerte sangerinne Dunja: "Aldri før har jeg følt meg hjemme og blitt tatt imot så raskt i en ny menighet som i Oddernes Menighet. Dette er det vel som Jesus mente i det Nye Testamente med det, da han oppfordret til å elske sine neste?" "Denne kjærligheten ble utøst over oss og jeg håper at jeg sjøl kunne gjenspeile denne mot folk fra Oddernes". "Av nattverden ble vi spesielt berørt: Det å ta imot nattverden ved å være ens i Ånden under gudstjenesten med våre norske trossøsken er stort - ja, Gud er overalt!" videre Karin:" Dette er en vidunderlig måte å oppleve forståelse iblant nasjonene! Med musikk/kirkemusikk skaffer man forbindelser (felleskap) som det finnes ellers ikke i lignende form i samfunnet". "Lykke og fulkommenhetsfølelser ligger ikke i det som vi besitter men i det som vi gir videre – (til Jon Andreas' preken fra samme gudstjenesten på 3.8.14 om Mammon som kan lett komme inn i fare til å bli en erstatning for den levende Gud).

Under lørdags-konserten (på 2.8.14) med over 10 kor-stykker og kirkesalmer kunne vi også synge vårt yndlings-korstykke "Die Himmel erzähle die Ehre Gottes/ Himlene forteller Guds ære" ved Joseph Haydn. Men under denne konserten ble også overrakt av sogneprest Jon Andreas til kordirigenten og –pianisten, Almuth Witthandt, som gave av Oddernes Menighet til flittig bruk i både Tyskland og under korets mulige framtidige besøk hos oss bla. med de beste lykkes og velsignelsesønsker en fascinerende, nyere norsk sangbok med navn "101 norske sangskatter" (fra den just avdøde troubadoren Erik Bye via viktige gamle folkesanger, et utvalg av norske nasjonalsanger og kirkesalmer, bla. også fra den norske rockepresten Bjørn Eidsvåg inntil utvalgte salmer fra kirkelige høytider – alt med noter og gitargrep- trykket i Kom-Forlaget 2012.. Rørende var at under konserten ble fra de ca. 80 konsert-besøkende samlet inn over 4000 kr i sønder-kollekt (????) for de mange omkostningene som vår Prosjektkor hadde hatt under denne besøksturen til Kristiansand S.

Både festlig og oppmuntrendes ble det for oss utover dette å kunne etter konserten fra den romantisk opplyste Oddernes Kirken gå over – bare et steinkast unna - mot øst til sokneprest Jon Andreas Lauvlands og kona Maryann Jortveits/familiens Oddernes prestegård for å kunne nyte sammen med musikkinteresserte menighetslemmer og andre konsert-gjester fra byen selve tradisjonsrike, romslige og stilfullt innredede hjemstedet. Vi fikk servert både velsmakende kveldsmat-supper, oppfriskende kaffe med venninnebakte kaker bla. – og alt under vennskapslige og intensive tankeutvekslinger.

På søndag 3.8.14 opplevde og bidro vi som Prosjektkor av Kiel-Apostel-Kirchen-Gemeinde med kjente salmer i både norsk og tysk salmetradisjon og med Taize' sanger til gudstjenesten fordi disse var delvis også versmessig i veksel tysk/norsk blitt trykket opp i programmet. Disse internasjonale, nasjoner-forbindende salmene som "Nun danket alle Gott/ Nå la oss takke Gud" "Hvilken venn via har i Jesus"/ "Welch ein Freund ist unser Jesus" eller "Søk først Guds rike og hans rettferdighet"/ "Suchet zuerst Grotter Reich in dieser Welt, seine Gerechtigkeit ..." eller også "Salige visshet, Jesus es min.."/ "Seligstes Wissen, Jesus ist mein..." . Slike salmer blir da gjerne sunget versmessig i veksel. Vi kunne også som just nettopp før denne Norgesturen allerede i Leipzig/Gamle Øst-Tyskland med tusenvis av korsangene fra hele Tyskland i Leipzig-Stadion bla.– synge igjen denne velkjente og vellykkede salmen "Wachet auf, ruft uns die Stamme...."/ "Sions vekter hever røsten" NOS 506 med 4 stemmer, utover dette også "Gloria sei dir gesungen..." av Felix Mendelsohn Bartholdy resp. Johann Sebastian Bach.

Takknemlig husker vi også den utfordrende søndagsprekenen av sokneprest Jon Andreas Lauvland, fra den av korsanger Christoph Ehmsen på tysk leste prekenteksten fra Matteus 6, 19- 24, at Mammon-, penger- eller ting-avhengigheter også kan ha lett for oss erfarne og trofaste kristne til å kunne bli (som) "vår GUD". Men i motsetning til dette ville våre rause pengegaver

- opp til denne regelmessige TIENDE av alle våre inntekter for GUDS RIKE - ville bringe store velsignelser til oss. --- Ikke minst ble vi også grepet av selve fellesnattverden under gudstjenesten - knelende plassert rundt dette norske særpreg "ALTERRINGEN" – ja, imponerte og berørte nattverden oss sterkt. Vi følte at våre Kiel-Apostel-Kirchengemeinde og vår vennlige verts-menighet Oddernes ble mer sammenknyttet til tross for gamle og nye grenser som skilte oss og muligens skiller oss fremdeles litt. – En langvarig Kirkekaffe på Menighetshusets storsal viste en annen side av vårt voksende fellesskap og vennskap. Sokneprest Jon Andreas og andre menighetsmedlemmer ville være sammen med oss "fremmede", ville diskutere denne givende prekenen med denne farlige Mammon-Gud-trusselen i blant erfarne kristne – men glemte ikke å også kose seg under hyggelig småprat med oss. Denne frivillige kirkekaffetjenesten ble ikke trøtt av å servere oss 14 kormedlemmer og gamle og nye venner både velsmakende kakestykker og kaffe/te/saft/vann.

Den søndagslige Fellesskapsfeiringen ble avrundet med både Werner Hausens private middagsinvitasjon til det moderne eldresenter – Valhalla-Kafeteria - i bydelen Lund og med kveldens fantastiske orgelkonsert ved Ian Richards – helt himmelsk bra!

Også denne flotte overnattingen i 3 leiligheter med opphold på Ansgar Sommerhotell inkl. "Kjell-Nupen-kapellet" under den trivelige ledelsen av ekspedisjonssjef Eline med staben skal vi ikke glemme. Vi opplevde (igjen) dette Ansgar Sommerhotellet med Nupen-kapellet som drømmested og denne Topsdalsfjorden som et drømmelandskap. Her kunne vi både uforstyrret holde korøvelsene våres og med det samme nyte dette storslåtte Topstalsfjordlandskapet under hvilepausene (Schleswig-Holsteins høyeste bakke er rundt 70 meters høy), under frokostene – om vepsene fantes også her som i Tyskland. Spesielt vår korleder Almuth var bestevenninne med vepsene. Vi kunne om kveldene avslappe uten vepsene med Grill og litt drikke som brus, vann, eplemost eller vin bla Noen av oss elsket og opplevde som en tilleggs-"highlight" selveste morgen-svømmings-turer i Topsdalsfjorden uten å oppdage noen brennmaneter.

Werner Martin Hausen og Anne Lovise Stensland var under hele turen våre trofaste følgesvenner og støttespillere slik at vi følte oss til en hver tid omsorgen og ivaretatt som under 2010-besøket, da var kjære tidligere venn og fylkeslege i Vest-Agder og i oktober 2011 avdøde Oddernes Menighetsmedlem, Per Sigurd Sodeland, var følgesvenn og støttespiller til Werner Hausen under hele Kiel-kor-besøket i 2010. – En helt spesiell kvalitet i vår tid, hvor gaven av tid blir mer og mer mangelvare.

Dermed ble det enestående fint å være iblant gamle og nye venner i et "fremmet" land: Rundt 1. August 2010, under Kristiansands første opplevelse av et TALL-SHIPS-RACE-STANS - lignende vår "WINDJAMMER-PARADE til KIEL--UKA (www.KielerWoche.de) hvert år hos oss", var vi her i litt forandret sammensetning, men likevel allerede som "Prosjektkor av Kiel-Apostel-Kirchengemeinde" gjennom denne den gangen nye forbindelsen med Werner Hausen (opprinnelig vokst opp i Wankendorf, Kiel og Neumuenster i Schleswig-Holstein, Tysklands nordligst delstat – nord for bystaten Hamburg). Den gangen og under årets sommertur beundret vi Sørlandets schönhet, spesielt denne i øyefallende kystlands-kombinasjonen av på den ene siden fjellene og skjærene, på den andre siden masse skog overalt og på den tredje siden det mektige Skagerrak-havet med alle Fjordene pluss alle de store og små elvene langs Sørlandskysten, Vi som hadde kommet for 2. gang til Oddernes Menighet, følte at våre nye kormedlemmene ble også veldig fort "smittet" av vår begeistring for denne fascinerende Sørlands-idyllen.

Etter vår takknemlig mottatte og applauderte konsert med sokneprestens andakt og bønn bla.

og vår tilleggs-opptreden under søndagens gudstjeneste opplevde vi da etter den trivelige Kirkekaffen bla. fulgte vi Werners, Almuths og Annes planforslag på vår frie mandag 4.8.14 til en kystbåtstur (med "Øya") via Blindleia til Lillesand gjennom dette fortryllende

skjærenlandskap med kystbåten "Øya" forbi de mange pene og kostbare hyttene på nært holdt og de berømte, gyldt-fargede kongene-innskriftene på en av Blindlei- fjellene i den smale passasjen. I Lillesand ble det litt promenaden-spasertur for noen og Strand-Kaffee-kos med is på varmt eplekake – deilige erfaringer. Med liniebussen fra viadukten – også en hyggelig Norges-erfaring på Sør-Norges nye "Autobahn"-/firefeltsvei-avsnitt fra Grimstad tilbake til Kristiansand. Ja, denne storartede naturen i Kristiansand og omgivelse gjorde oss nysgjerrig på det å kunne under en forhåpet ny Prosjektkor-innvitasjon i framtiden oppdage flere "skatter" av dette norske drømmelandskapet både på Sørlandet og i det øvrige langstrakte Norge. --- Men samtidig håper vi også under et nytt besøk hos dere og på andre steder kunne glede både dere og flere nordmenn – etter denne inngangs-bibelhilsen fra 1. Kronikebok 16,23 - med våre klassiske kor-stykker og salmer bla. og med vårt vennskap med dere og flere.

Personlig betraktet coautoren av dette takkebrevet til Oddernes Menighet, nemlig psykiatrilegen og altstemmen, Gisela Ciriack, fra Kiel sitt møte med den første norske personen/kvinnen etter Konserten med andakt og bønn på kirkebakken som en spesiell (guddommelig) ledelse. For den som hun snakket med etter Kirke-Konserten var en norsk kvinnelig legekollege, som snakket perfekt tysk og var samtidig Oddernes Menighetsrådsmedlem – med navn Thorbjørg Jensen. Via henne ble Gisela på spennende vis kjent med Kristiansand Sykehus/Psykiatriavdeling og samtidig sammenligne tysk og norsk Psykiatri-forskning og –arbeid men også tatt inn i noe privat middagskos utenfor gruppa.

Hjerteligst vil vi også takke for avskjedsstunden foran Menighetshuset ved strålende vær igjen rett foran kortesje-kjøringen etter Werner med Anne til Europakaien på tirsdag formiddag 5.8.14. – etter vi hadde vært tidligere allerede rundt på både Torvet, i Domkirken, i Markensgate med en liten magnetgave fra VIVO (tidligere Bok og Media), i Østre Strandgate med Sjøhuset, Tresse/Christiansholmfestning, ved Tangen-nes, Fiskebrygga og Kilden Teater og Konserthus på 1 kvelden etter ankomsten under en "grov og raskt" omvisning på ankomstkvelten pluss denne herlige opplevelsen på 1. besøksdagen (fredag 1.8.) av både denne sandblåste Domkirken med Eilif Pettersens fantastiske Alterbildmaleri med tittel "Emmaus-disiplene i møte med den oppstandene Jesus Kristus" og denne folkerike og høyt-elskede fotgjengersonen Markedsgate, som ligner vår "Holstenstrasse" som første handelsadresse i Schleswig-Holsteins delstats-hovedstad Kiel .

For til avskjedstiden foran Oddernes Menighetshus overrasket oss en gang til administrasjonsleder Thor Erling Holte, denne gangen med både Caps, T-shirts med Oddernes-Kirke-logoen på dem pluss noen resterende kule pannebånd bla. og med hans både vennlige, muntre takkeord. Vi hadde da også hyggelig felles-fototermin med trosopplærer Karen Kilane foran Menighetshuset. Og Werner ba for oss alle etter anmodningen av Jon Andreas på tysk, før og for turen tilbake og korets pluss for både Kiel-Apostel-Kirchengemeindens og Oddernes Menighetens glade og velsignede framtid. Og Jon Andreas lyste på norsk mens vi holdt hverandre i hendene GUDS FRED gjennom den aronitiske velsignelsen over det samme..

Med stor takk og mange kjære hilsninger fra Schleswig-Holstein/Kiel og omgivelse, forblir vi – og vi taler nå her pva. hele Prosjektoret pluss hele vår ledelse av Kiel Apostel-Kirchengemeinde -,

Deres Gisela Ciriack og Almuth Witthandt

(oversatt og redigert endelig på 7.9.14 av Werner M. Hausen bla.)